

נמ:

<div></div>
עין משפט
נר מצוה
<p>פ א ממי פ"ג מהל' מ"א הלכה יג סמג עשין מה טוש"ע י"ד סי' קסה סעיף ו':</p> <p>פא ב מ"י שם פ"ב הלכה א סמג לאזין קמח טוש"ע י"ד סי' קכד סעיף יג:</p> <p>פב ג מ"י שם פ"ג הלכה כח סמג שם טוש"ע י"ד סי' קלב סעי' א':</p> <p>פג ד מ"י שם פ"ב הלכה י' סמג שם טוש"ע י"ד סי' קכד סעיף יד וכפ"י התוספות:</p>

מתמעבין ונכבשין הענבים זה על זה והיין מולף ומטילין אותן בנת

מהו שיוליכס עובד כוכבים לגת מי חשיב ההוא שמולף לעשות יין נסך במגע או לא והא דנקט מהו שיוליך לגת לא מביעיא ליה אס יכול

ליתן הענבים בתוך הגת דאס יש יין נמשך (ב) אסור ואס נתן הענבים

בנת נאסר כל היין שבנת דקאמי מנייה ומנייה ולא דמיא לזריקה דקא שרינן לקמן בשמעמין והכי מוכח בפ' אחרון לעובד כוכבים נותן ענבים או שום כלי בגיגית של יין אסור צכחו כל יין שבגיגית ואס אין יין בנת פשיטא ליה דנותן לתוך הגת את הענבים ואינו חושש והאי דנקט גת אורחא דמילתא נקט דההיא הולכה לגת היא ועיקר עכ"ל וקשיא חדא דלא היה לו לשאול בהולכה אלא מהו שיאסר עובד כוכבים יין הזולף במגע ועוד דפשטא דין המולף מן הענבים אינו נחשב להיות יין נסך אלא כמים בעלמא הוא ואף לפי משנה אחרונה לוקחין גת בעוטה כל זמן שלא התחיל לימשך ועוד קשיא מה שרואה רשב"ם לחלק בין זורק ממנגדו לזורק למרחוק דחילוק זה לא מצינו דההיא דקאזיל מנייה ומנייה דלקמן פי' שצטעה שהצתים נופל לצור עדיין הוא נוגע בו (א) ודוחפו שם ולא כמו שפירש בקונטרס דאזיל מנייה ומנייה עד סמוך לצור וזריקה כזאת אוסרת

⚧ דאין נראה כדפרי' לעיל לכך נראה לר"י לפרש דמיירי בהתחיל לימשך דאי לא התחיל פשיטא שמוחר והולכה בלא זריקה נמי פשיטא שמוחר אלא מיירי בזריקה לגת ומביעיא אס אסור דהוי כמו מזוג עובד כוכבים

דאמרין ⚧ לעיל שמה יגע או דלמא לא דמי למזוג עובד כוכבים דהתם מדקדק העובד כוכבים למזוג כראוי כדי שיהא רחוי בשמיה אצל הכא לא או דלמא לא שנה א"ל אסור ואע"ג דלקמן שרינן בזריקה ואפילו בשמיה זאת דומה קתם למזיגה ולכן יש לאסור לכתחלה שיוכל עובד כוכבים ענבים לגת כיון שהתחיל לימשך אפילו בזריקה ודוקא בלכתחלה כמו שמפרש והולך אצל דביעבד שרי ואין שום חילוק בזריקה כמו שמחלק רשב"ם וכן משמע מתוך הירושלמי דאין חילוק כלל דקאמר תני רבי שמואל בשם רבי אבהו אין זריקה אוסרת בזין נסך משמע דלא מפליג מיד: **נְכַסְמוֹהּ** **לִידִידָה** **בִּי** **חִיבִי** **דְּרָא** **לְיִשְׁבִּשְׁךְ**. ז"ל שצהכנסת ידו אע"פ שהיה יודע שהוא יין אינו חשוב שכשוך לאסרו בהנאה מפני שהיה טרוד ליקח אתרוגו שלא יטנף ודמי למדדו ביד אליצא דרבנן דאמרי לעיל (דף מ). ימכר ומייה בהוצאת האתרוג האוצר למניקט צדיה שאינו טרוד כל כך כמו בהוצאת ידו דמדידה דלעיל דהתם כל שעה אף בסוף מדידה הוא נותן לב על מדידתו אס מדד יפה הלכן אף בהוצאת ידו חשבינן ליה טרוד ור"ת פי' דהכא בהכנסת היד סבור שהיא של שמן והוא כההיא דחרס (ד' דלעיל (דף נח). דזה היה מעשה ואמרו ימכר ודוחק ורשב"ם פי' דבשציל שנגע בזין מתחלה ליעול האתרוג לא מיתסר דמגע עובד כוכבים שלא בכוונה היה נוגע בזין אלא ליעול האתרוג נתכוין ולא בשציל ליגע בזין וכמו שסבור של שמן היא וגמלתא של יין דשרינן לעיל בהנאה אצל לאחר שנטל האתרוג היה לחוש שמה יתן דעתו וישכשך: **אִמְרָה** **רַב** **אִשִּׁי** **מִנָּא** **אִמְינָא** דַּהּ. ומיימי רחיה מרי יהודה בן במירא אע"ג דליהו שרי למכור לכל העובדי כוכבים שבעולם מיהו מינייה נשמע לרבנן דפלגי עליה שלא יחמירו כ"כ לאסור אף לאותו עובד כוכבים שנסכו ואע"פ שאילו היה ישראל זה שופכו שהיה העובד כוכבים זה רואה ליפטר וא"כ היה לנו להחשיבם דמי יין נסך ממש מ"מ כיון דבישראל אס נסכו חייב לשלם ואפי' שפכו זה כדתנן בהנוקין (גיטין נב:). המנסך במזיד חייב בעובד כוכבים נמי חשבינן ליה דמי הויקו ורשב"ם פי' דרב אשי לא אייתי למילתייהו אלא לאסמכתא דלא כל הימנך ונהי דאין (ה') הלכה דהא ודאי יכול לאסרו בהנאה ואף לאונסו כדמשמע לקמן בפ' בתרא (דף עב:). מ"מ שמעי' מיהא דטענתא מעלייתא היא לישראל לומר לו לא היה לך לאסור ייני ודמי נזקו שקיל מינייה: **ה'ג** **אתא** **עובד** **בוכבים** **אידירי** **אנח** **ידיה** **עיזריה**. פי' שם ידו נגד הצרוא ומנע יליאת היין הלכן מדמי ליה ללדיה אצל אס תחב אצבעו בתוך נקב הצחית הוה ליה יין שחתא אצבעו כמו מפיה ושל מעלה מאצבעו כמו משוליה דאמרין בקמון דלכ"ע כל הצחית טמאה וכ"כ רשב"ם בשם רש"י שאס תחב עובד כוכבים את הצרוא בחצית או אס נטלו לגמרי מן הצחית שכל היין אסור דא"ר שלא ישכשך בראש הצרוא שבתוך הצחית (י) ואפי' בהפסד מרובה אסור כל היין בשמיה: **אִמְרָה** **רַב** **פפא** **בַּר** **דְּהַרִּי** **ברוא** **חמרא** **אסור**. פי' (י) הקילוח הסמון לנקב אסור בשמיה ולא בהנאה שהרי אין כאן שכשוך שהנקב נר ואינו יכול לשכשך ואידך שרי אף בשמיה דקסבר נרדין לאו חיבור הוא ליאסר כל שאר היין ואיכא דאמרי (יב) עד צרוא חמרא אסור פי' כל יין שלמעלה לנקב אסור דכיון דכולו נמשך אחר הנקב לזאת דרך שם הוה להו חיבור ואסור ואידך שרי אף בשמיה כתנאי מילתא דרב פפא אתאמרא כתנאי (יג) חצית של תרומה שניקבה בין מפיה בין משוליה בין מנדיה ונגע בו טבול יוס טמאה חציות שלהם היו יושבות על שוליהן כשהנקב צפיה כל היין שלמטה נעשה בסיס לעלין בשוליה כל היין נמשך אחר הנקב ומנדיה נמי (י) טמאה ז"ל שאין זה מטעם נלוך דהא תנן (לקמן עב). נזקו אינו חבור לא לתומאה ולא לטהרה אלא מטעם לפי שמה (י) שנקנס אצבעו טמא וא"כ מה שלמעלה ולמטה בחצית ממה שכנגד אצבעו הוה ליה (י) מפיה ומשוליה ר' יהודה אומר מפיה ומשוליה טמא מטעמא דפרישת מנדיה טהור דלא חשיב האי כפיה ומשוליה והשמא אתיא הך דרב פפא בהדיא כר' יהודה ללישנא דכל להדי

צרוא חמרא אסיר ואידך שרי כיון שלא תחב ידו עד חלל הצחית אלא הניח על הנקב ה"ל מנדיה וליישנא דעד צרוא חמרא אסור נמי ז"ל דאתיא כר' יהודה והלכן אידך שרי ומה שאוסר עד צרוא שאני יין נסך דאחמירו ביה רבנן כך העצת השיטה לפ"ה וק' להך לישנא דאמר עד (ב) צרוא אסור היאך יהיה זה שהיין כולו מעורב ויהיה חזיו אסור וחזיו מותר בשמיה לכן נראה לפרש דעד צרוא אסור זהו בהנאה והטעם כי מיד שנפתח הנקב נתגעגע כל היין שעד הצרוא לזאת דרך שם וכששם ידו על הנקב נסתם הכל מלזאת וחשוב כאילו נגע בכולו ואידך שרי בהנאה אצל בשמיה אסור מפני היין האסור השוכב עליו פסק בקוונט' לית הלכתא כרב פפא דהא קים ליה כר' יהודה דיחדאה הוא והלכה כרבים דלא מיפלגי בזין פיה ושוליה ללדדיה ואין טעם לפסק זה דבכמה דוכתי פסקינן כיחיד לגבי רבים אכן אומר ר"ת דודאי הוא דלית הלכתא כרב פפא משום דרבא פליג עליה אע"ג דהוא דתראה ויתר מרבא משום דרבא רבו וגם הוא בתראה והיה גדול ממנו בחדמה ובתמין ופליג עליה לקמן בפ"ב ⚧ גבי ההוא עובד כוכבים דאנח ידיה אצת גישתא פי' ב' קנים חלולים (י) תחובים בשפוע ומדויקים ראשיהם מלמעלה (כזה) ומניחים הקנה האי' הארוך תוך הצחית והוא נקרא גישתא והקנה הנדבק לו נקרא צת גישתא ומוזקזין צבת גישתא ויוצא כל היין דרך שם במליצה אחת עד מקום שהגישתא מגעת ואם מניח אדם אצבעו על הצת גישתא לא יצא עוד אס לא יחזור וימאזן ועובדא הוה דאנח עובד כוכבים ידיה אצת גישתא ואסריה רבא לכזי חמרא פי' כל היין שבצחית ואקשי ליה רב פפא במאי צנוקו א"ל שאני הכא דכזי חמרא אצת גישתא גריר ומפרש ר"ת שהגישתא לא הייתה מגעת לשולי הצחית ואפ"ה היה אסור הכל מטעם גריר שכל יין הצחית מתגעגע ביציאתו לחוץ ורב פפא ששאל במאי צנוק על יין שאין הגישתא מגעת שם היה שואל כי דעתו אין לאסור רק עד מקום שהגישתא מגעת כי הכא ליישנא דעד צרוא אסור אצל השאר אינו נאסר דלית ליה אותו טעם דגריר וא"כ רבא שאוסר רק ההל גס כאן יאסור הכל שהרי כולו מתגעגע לעלות ולזאת ואין נראה לפרש לפלוגתא דתתם בזין שהגישתא מגעת שם שרבא היה אסור מטעם גריר ורב פפא שרי דא"כ תקשי לרב פפא גופיה להך לישנא דעד צרוא אסור וכי תימא דהך דהכא לכתב דמשעה מרבא קבלה ומ"מ לא אסר רבא שם רק מה שסופו לזאת ע"י הגישתא דאין לשון לכזי חמרא משמע הכי והיה לו לתלמודא לפרש

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה

דודרין. גיגיות קטנות וצלע"ו טולינ"ץ: **אידי** **עובד** **כוכבים**. כפך ואחזה בתוך היין שלא תשחקע: **כי** **יסי** **דלא** **לשכשך**. וליאסר בהנאה שאין מנסמין אלא ע"י שכשוך: **וצרוא** **לחביאת** **עד** **דשייפא**. כפו הצחית לצד אחד עד שיספך (א) ייך לתוך כלי אחר שימשך היין מן העובד כוכבים ואחר כך יוליאנה ותהא מותרת בהנאה הצחית דכל זמן שידו תחובה בזין אס יוליאנה א"ר לשמור שלא ישכשך ואע"ג שאנו אומזין את ידו. צרוא לשון מטע על צידה כדאמרין לקמן (דף עד:.) ותתים להו אצירציייהו שוליהן: **דשייפא** **שחורק** **לכלי** **אחר** **כמו** השופה יין לחמרים: **ואע"ג** **דלונציה**. האי ישראל לעובד כוכבים אחר אסור: **למישקל** **דמי** **מההוא** **עובד** **כוכבים** **שרי**. דלאו

מכר הוא ואינו נהנה מדמי יין נסך אלא אומר לו שפכת ייני ואזדנתו מפני ודמי יין כשר קא שקיל: **שלא** **צפני** **עבודם** **כוכבים**. רבותא אשמועינן: **אסור**. אף בהנאה: **מסירין**. אותו בהנאה: **לא** **כל** **הימנך** **כו'**. ואע"ג דלא סבירא לן כוותייהו להמירי למכור לעובד כוכבים אחר מההוא עובד כוכבים מיהא שרי לאיפרועי נזקו משום טעם דלא כל הימנך: **צרוא**. רחוי"ל: **אידי** **עובד** **כוכבים**. כפך עובד כוכבים לשון נושא הוא כמו דרי טונאף. כלומ' הגביה ונשא עצמו לעמוד ממקומו וקפך להציל: **כל** **דנדי** **צרוא** **חמרא** **אסיר**. קילוח הסמון לנקב אסור בשמיה ולא בהנאה שהרי אין כאן שכשוך שהנקב נר ואינו יכול לשכשך: **ואידך**

עובד כוכבים דהתם מדקדק העובד כוכבים למזוג כראוי כדי שיהא רחוי בשמיה אצל הכא לא או דלמא לא שנה א"ל אסור ואע"ג דלקמן שרינן בזריקה ואפילו בשמיה זאת דומה קתם למזיגה ולכן יש לאסור לכתחלה שיוכל עובד כוכבים ענבים לגת כיון שהתחיל לימשך אפילו בזריקה ודוקא בלכתחלה כמו שמפרש והולך אצל דביעבד שרי ואין שום חילוק בזריקה כמו שמחלק רשב"ם וכן משמע מתוך הירושלמי דאין חילוק כלל דקאמר תני רבי שמואל בשם רבי אבהו אין זריקה אוסרת בזין נסך משמע דלא מפליג מיד: **נְכַסְמוֹהּ** **לִידִידָה** **בִּי** **חִיבִי** **דְּרָא** **לְיִשְׁבִּשְׁךְ**. ז"ל שצהכנסת ידו אע"פ שהיה יודע שהוא יין אינו חשוב שכשוך לאסרו בהנאה מפני שהיה טרוד ליקח אתרוגו שלא יטנף ודמי למדדו ביד אליצא דרבנן דאמרי לעיל (דף מ). ימכר ומייה בהוצאת האתרוג האוצר למניקט צדיה שאינו טרוד כל כך כמו בהוצאת ידו דמדידה דלעיל דהתם כל שעה אף בסוף מדידה הוא נותן לב על מדידתו אס מדד יפה הלכן אף בהוצאת ידו חשבינן ליה טרוד ור"ת פי' דהכא בהכנסת היד סבור שהיא של שמן והוא כההיא דחרס (ד' דלעיל (דף נח). דזה היה מעשה ואמרו ימכר ודוחק ורשב"ם פי' דבשציל שנגע בזין מתחלה ליעול האתרוג לא מיתסר דמגע עובד כוכבים שלא בכוונה היה נוגע בזין אלא ליעול האתרוג נתכוין ולא בשציל ליגע בזין וכמו שסבור של שמן היא וגמלתא של יין דשרינן לעיל בהנאה אצל לאחר שנטל האתרוג היה לחוש שמה יתן דעתו וישכשך: **אִמְרָה** **רַב** **אִשִּׁי** **מִנָּא** **אִמְינָא** דַּהּ. ומיימי רחיה מרי יהודה בן במירא אע"ג דליהו שרי למכור לכל העובדי כוכבים שבעולם מיהו מינייה נשמע לרבנן דפלגי עליה שלא יחמירו כ"כ לאסור אף לאותו עובד כוכבים שנסכו ואע"פ שאילו היה ישראל זה שופכו שהיה העובד כוכבים זה רואה ליפטר וא"כ היה לנו להחשיבם דמי יין נסך ממש מ"מ כיון דבישראל אס נסכו חייב לשלם ואפי' שפכו זה כדתנן בהנוקין (גיטין נב:). המנסך במזיד חייב בעובד כוכבים נמי חשבינן ליה דמי הויקו ורשב"ם פי' דרב אשי לא אייתי למילתייהו אלא לאסמכתא דלא כל הימנך ונהי דאין (ה') הלכה דהא ודאי יכול לאסרו בהנאה ואף לאונסו כדמשמע לקמן בפ' בתרא (דף עב:). מ"מ שמעי' מיהא דטענתא מעלייתא היא לישראל לומר לו לא היה לך לאסור ייני ודמי נזקו שקיל מינייה: **ה'ג** **אתא** **עובד** **בוכבים** **אידירי** **אנח** **ידיה** **עיזריה**. פי' שם ידו נגד הצרוא ומנע יליאת היין הלכן מדמי ליה ללדיה אצל אס תחב אצבעו בתוך נקב הצחית הוה ליה יין שחתא אצבעו כמו מפיה ושל מעלה מאצבעו כמו משוליה דאמרין בקמון דלכ"ע כל הצחית טמאה וכ"כ רשב"ם בשם רש"י שאס תחב עובד כוכבים את הצרוא בחצית או אס נטלו לגמרי מן הצחית שכל היין אסור דא"ר שלא ישכשך בראש הצרוא שבתוך הצחית (י) ואפי' בהפסד מרובה אסור כל היין בשמיה: **אִמְרָה** **רַב** **פפא** **בַּר** **דְּהַרִּי** **ברוא** **חמרא** **אסור**. פי' (י) הקילוח הסמון לנקב אסור בשמיה ולא בהנאה שהרי אין כאן שכשוך שהנקב נר ואינו יכול לשכשך ואידך שרי אף בשמיה דקסבר נרדין לאו חיבור הוא ליאסר כל שאר היין ואיכא דאמרי (יב) עד צרוא חמרא אסור פי' כל יין שלמעלה לנקב אסור דכיון דכולו נמשך אחר הנקב לזאת דרך שם הוה להו חיבור ואסור ואידך שרי אף בשמיה כתנאי מילתא דרב פפא אתאמרא כתנאי (יג) חצית של תרומה שניקבה בין מפיה בין משוליה בין מנדיה ונגע בו טבול יוס טמאה חציות שלהם היו יושבות על שוליהן כשהנקב צפיה כל היין שלמטה נעשה בסיס לעלין בשוליה כל היין נמשך אחר הנקב ומנדיה נמי (י) טמאה ז"ל שאין זה מטעם נלוך דהא תנן (לקמן עב). נזקו אינו חבור לא לתומאה ולא לטהרה אלא מטעם לפי שמה (י) שנקנס אצבעו טמא וא"כ מה שלמעלה ולמטה בחצית ממה שכנגד אצבעו הוה ליה (י) מפיה ומשוליה ר' יהודה אומר מפיה ומשוליה טמא מטעמא דפרישת מנדיה טהור דלא חשיב האי כפיה ומשוליה והשמא אתיא הך דרב פפא בהדיא כר' יהודה ללישנא דכל להדי

צרוא חמרא אסיר ואידך שרי כיון שלא תחב ידו עד חלל הצחית אלא הניח על הנקב ה"ל מנדיה וליישנא דעד צרוא חמרא אסור נמי ז"ל דאתיא כר' יהודה והלכן אידך שרי ומה שאוסר עד צרוא שאני יין נסך דאחמירו ביה רבנן כך העצת השיטה לפ"ה וק' להך לישנא דאמר עד (ב) צרוא אסור היאך יהיה זה שהיין כולו מעורב ויהיה חזיו אסור וחזיו מותר בשמיה לכן נראה לפרש דעד צרוא אסור זהו בהנאה והטעם כי מיד שנפתח הנקב נתגעגע כל היין שעד הצרוא לזאת דרך שם וכששם ידו על הנקב נסתם הכל מלזאת וחשוב כאילו נגע בכולו ואידך שרי בהנאה אצל בשמיה אסור מפני היין האסור השוכב עליו פסק בקוונט' לית הלכתא כרב פפא דהא קים ליה כר' יהודה דיחדאה הוא והלכה כרבים דלא מיפלגי בזין פיה ושוליה ללדדיה ואין טעם לפסק זה דבכמה דוכתי פסקינן כיחיד לגבי רבים אכן אומר ר"ת דודאי הוא דלית הלכתא כרב פפא משום דרבא פליג עליה אע"ג דהוא דתראה ויתר מרבא משום דרבא רבו וגם הוא בתראה והיה גדול ממנו בחדמה ובתמין ופליג עליה לקמן בפ"ב ⚧ גבי ההוא עובד כוכבים דאנח ידיה אצת גישתא פי' ב' קנים חלולים (י) תחובים בשפוע ומדויקים ראשיהם מלמעלה (כזה) ומניחים הקנה האי' הארוך תוך הצחית והוא נקרא גישתא והקנה הנדבק לו נקרא צת גישתא ומוזקזין צבת גישתא ויוצא כל היין דרך שם במליצה אחת עד מקום שהגישתא מגעת ואם מניח אדם אצבעו על הצת גישתא לא יצא עוד אס לא יחזור וימאזן ועובדא הוה דאנח עובד כוכבים ידיה אצת גישתא ואסריה רבא לכזי חמרא פי' כל היין שבצחית ואקשי ליה רב פפא במאי צנוקו א"ל שאני הכא דכזי חמרא אצת גישתא גריר ומפרש ר"ת שהגישתא לא הייתה מגעת לשולי הצחית ואפ"ה היה אסור הכל מטעם גריר שכל יין הצחית מתגעגע ביציאתו לחוץ ורב פפא ששאל במאי צנוק על יין שאין הגישתא מגעת שם היה שואל כי דעתו אין לאסור רק עד מקום שהגישתא מגעת כי הכא ליישנא דעד צרוא אסור אצל השאר אינו נאסר דלית ליה אותו טעם דגריר וא"כ רבא שאוסר רק ההל גס כאן יאסור הכל שהרי כולו מתגעגע לעלות ולזאת ואין נראה לפרש לפלוגתא דתתם בזין שהגישתא מגעת שם שרבא היה אסור מטעם גריר ורב פפא שרי דא"כ תקשי לרב פפא גופיה להך לישנא דעד צרוא אסור וכי תימא דהך דהכא לכתב דמשעה מרבא קבלה ומ"מ לא אסר רבא שם רק מה שסופו לזאת ע"י הגישתא דאין לשון לכזי חמרא משמע הכי והיה לו לתלמודא לפרש

<div></div>
לעזי רש"י
<p>טולנינ"ץ [טוגיל"ש].</p> חביות. רוזיל"י [דריש"יל]. נקב חביות.

מוסף רש"י

שניסך יינו של ישראל. שכך ידו לתוטי לעבודת כוכבים (וחזין (ח).). אסרו. אף בהנאה. דאס אסור דבר שאינו של (שס). ואחד שאומר לו. אפילו יסכו צפני עבודת כוכבים, לא כל הימנך כר'. דאין אסר אוסר דבר שאינו של (שס). לאונסי. על כרחי שתאסר (שס).

מסורת הש"ם

⚧ גיג' הערוך בערך דרדור ובדרדורין ועי' לעיל לב. הרדדורין והרובנאות, (ג) [מולין מהל' א.]. (ג) צ"מ פ. ע"ש, (ד) [בכרות ח:], (ה) [גדלי' דאסרין], (ו) שכנגד אצבעו כפ"ל, ר"מ, (ז) ז"ל כמפיה, ר"מ, (ח) [דף עב:], (ט) [סי' תמוזים],

גליון הש"ם

תו" ה"ה (בע"מ) מהו דאין נראה בדפרישות לעי'. ט ע"א דיה היג'.

הגהות הב"ח

⚧ רש"י ד"ה ובציה וכו' שישפך היין לתוך כלי אחר שימשך היין מיד העובד כוכבים: (ג) תוס' ד"ה (בעמוד א') מהו שיוליך וכו' דאס יש יין נמשך בנת אסור דאם נותן וכו' בפ' אחרון דעובד כוכבים שנותן וכו' ואס אין יין נמשך בנת פשיטא: (א) בא"ר הוא נוגע בו דרחפו לשם: (ז) ד"ה נקטוה וכו' כההיא דחרס עובד כוכבים דלעיל: (ס) ד"ה אמר רב אשי וכו' ונהי דאין כך הלכה: (י) ד"ה הי"ג אהא וכו' ואפי' בהפסד מרובה אסור כל היין. י"ב וכו"י הר"ן ע"ש תוס' דעומד בהנאה ויש לתמוה ליוון דשכשך ויש לחוש לניסוך ליחסר בהנאה וי"ל דלר"ת יחא דמגעו ע"י ד"ה אינו אלא כמו וכמו אפילו בטהרה אינו אסור אלא בשמיה מיהו באשרי"י וספ"ת וסמ"ג כתבו דאסור אפילו בהנאה: (י) ד"ה אמר רב פפא וכו' רש"י הקילוח: (יב) בא"ר ואיכא דאמרי דעד הברוא: (ט) בא"ר אתאמרא כתנאי ולא ד"ה היא חבית של תרומה: (י) בא"ר ומנייה נמי חשיב כפיה וירושליה וטמאה וצ"ל שאין זה מטעם וכו' אלא הטעם לפי שמה שנגע אצבעו: (פ) בא"ר וקשה להך לישנא דאמר עד הברוא אסור היאך יהיה זה שהיין נ"צ משמע דליישנא כל דלדי צרוא לא קשה דכיון דאין אסור אלא בשמיה א"כ שפיר אמרינן שנכתטל אצבעו בסיס לעלין בשוליה כל היין נמשך אחר הנקב ומנדיה נמי (י) טמאה ז"ל שאין זה מטעם נלוך דהא תנן (לקמן עב). נזקו אינו חבור לא לתומאה ולא לטהרה אלא מטעם לפי שמה (י) שנקנס אצבעו טמא וא"כ מה שלמעלה ולמטה בחצית ממה שכנגד אצבעו הוה ליה (י) מפיה ומשוליה ר' יהודה אומר מפיה ומשוליה טמא מטעמא דפרישת מנדיה טהור דלא חשיב האי כפיה ומשוליה והשמא אתיא הך דרב פפא בהדיא כר' יהודה ללישנא דכל להדי צרוא חמרא אסיר ואידך שרי כיון שלא תחב ידו עד חלל הצחית אלא הניח על הנקב ה"ל מנדיה וליישנא דעד צרוא חמרא אסור נמי ז"ל דאתיא כר' יהודה והלכן אידך שרי ומה שאוסר עד צרוא שאני יין נסך דאחמירו ביה רבנן כך העצת השיטה לפ"ה וק' להך לישנא דאמר עד (ב) צרוא אסור היאך יהיה זה שהיין כולו מעורב ויהיה חזיו אסור וחזיו מותר בשמיה לכן נראה לפרש דעד צרוא אסור זהו בהנאה והטעם כי מיד שנפתח הנקב נתגעגע כל היין שעד הצרוא לזאת דרך שם וכששם ידו על הנקב נסתם הכל מלזאת וחשוב כאילו נגע בכולו ואידך שרי בהנאה אצל בשמיה אסור מפני היין האסור השוכב עליו פסק בקוונט' לית הלכתא כרב פפא דהא קים ליה כר' יהודה דיחדאה הוא והלכה כרבים דלא מיפלגי בזין פיה ושוליה ללדדיה ואין טעם לפסק זה דבכמה דוכתי פסקינן כיחיד לגבי רבים אכן אומר ר"ת דודאי הוא דלית הלכתא כרב פפא משום דרבא פליג עליה אע"ג דהוא דתראה ויתר מרבא משום דרבא רבו וגם הוא בתראה והיה גדול ממנו בחדמה ובתמין ופליג עליה לקמן בפ"ב ⚧ גבי ההוא עובד כוכבים דאנח ידיה אצת גישתא פי' ב' קנים חלולים (י) תחובים בשפוע ומדויקים ראשיהם מלמעלה (כזה) ומניחים הקנה האי' הארוך תוך הצחית והוא נקרא גישתא והקנה הנדבק לו נקרא צת גישתא ומוזקזין צבת גישתא ויוצא כל היין דרך שם במליצה אחת עד מקום שהגישתא מגעת ואם מניח אדם אצבעו על הצת גישתא לא יצא עוד אס לא יחזור וימאזן ועובדא הוה דאנח עובד כוכבים ידיה אצת גישתא ואסריה רבא לכזי חמרא פי' כל היין שבצחית ואקשי ליה רב פפא במאי צנוקו א"ל שאני הכא דכזי חמרא אצת גישתא גריר ומפרש ר"ת שהגישתא לא הייתה מגעת לשולי הצחית ואפ"ה היה אסור הכל מטעם גריר שכל יין הצחית מתגעגע ביציאתו לחוץ ורב פפא ששאל במאי צנוק על יין שאין הגישתא מגעת שם היה שואל כי דעתו אין לאסור רק עד מקום שהגישתא מגעת כי הכא ליישנא דעד צרוא אסור אצל השאר אינו נאסר דלית ליה אותו טעם דגריר וא"כ רבא שאוסר רק ההל גס כאן יאסור הכל שהרי כולו מתגעגע לעלות ולזאת ואין נראה לפרש לפלוגתא דתתם בזין שהגישתא מגעת שם שרבא היה אסור מטעם גריר ורב פפא שרי דא"כ תקשי לרב פפא גופיה להך לישנא דעד צרוא אסור וכי תימא דהך דהכא לכתב דמשעה מרבא קבלה ומ"מ לא אסר רבא שם רק מה שסופו לזאת ע"י הגישתא דאין לשון לכזי חמרא משמע הכי והיה לו לתלמודא לפרש